

הקרת פריחה וזמינה של אכילאה פרקר הצלרת תאורה ואיברלין

צוברי גבי, שלומית כרמי, איתן שלמה, אמנון נבון

אכילאה פרקר הינו פרח יום ארוך. בניסיונות קודמים בתחנת יאיר, למדנו, כי לכמות האור חשיבות רבה בקבלת פריחה מוקדמת, וכי גיברלין מזרז מעט את הגירוי לפריחה. עונת הקטיף של האכילאה פרקר קצרה מאוד בערבה משום שאחד הגורמים המגבילים את האינדוקציה לפריחה הוא התנאי של טמפרטורה מתונה (חודש אוקטובר באיזור חצבה), לכן יש חשיבות לשילוב של הגורמים האגרוטכניים המופעלים מרגע השתילה. בניסוי זה אנחנו רוצים לבחון את השפעת מועד התחלת התאורה וטיפול הגיברלין, וכמו כן לבחון שימוש בתאורה פלואורסצנטית כתחליף לנוורת הליבון משום שהן יותר חסכוניות ומאפשרות הפעלת שטחים נרחבים.

מהלך התצפית

שתילי ייחורים של אכילאה פרקר נשתלו ב 19.10.01 בחממה בתחנת יאיר בעומד של 8 שתילים במ"ר. השתילה בוצעה ב – 8 ערוגות, כל זוג ערוגות מופרד בעזרת מסך שחור בשעות החשכה. כל שתי ערוגות מקבלות טיפול תאורה שווה (הטיפולים להלן). לחצי מהצמחים בכל חלקה ניתנו שני טיפולי גיברלין. הראשון ב - 21.11.01 בריכוז 100 ח"מ והשני ב – 19.12.01 בריכוז 250 ח"מ. תאורת הליבון ניתנה עם נורות 100 ואט, 6 שעות מחזורי 5/15 במרכז הלילה. תאורת פלואורסצנט ניתנה עם נורות 18 ואט משך 6 שעות רצופה.

מועד הדלקת תאורה	הטיפולים
11.11.01	1 ליבון
11.11.01	2 פלואורסצנט
2.12.01	3 ליבון
16.12.01	4 ליבון

תוצאות

טבלה 1: תוצאות בימים לקטיף משתילה, מקיטום ומתאורה

הטיפול	ליבון מ- 11.11.01	ליבון מ- 2.12.01	ליבון מ- 16.12.01	פלואורסצנט מ- 11.11.01
ימים משתילה לתאורה	22	44	59	22
ימים משתילה לקיטום	39	44	49	44
ימים משתילה לקטיף	115	126	140	115
ימים מקיטום לקטיף	72	82	91	67
ימים מתאורה לקטיף	89	82	89	89

בטבלה 1 ניתן לראות את השפעת מועד הפעלת התאורה על מועד הקטיף. 90-80 יום מהפעלת התאורה החל הקטיף. מועד הפעלת התאורה גרם לאיחור בקיטום.

צמחים שלא קיבלו תאורה התפתחו וגטטיבית והוסיפו להוציא ניצני צימוח מבסיס הצמח.

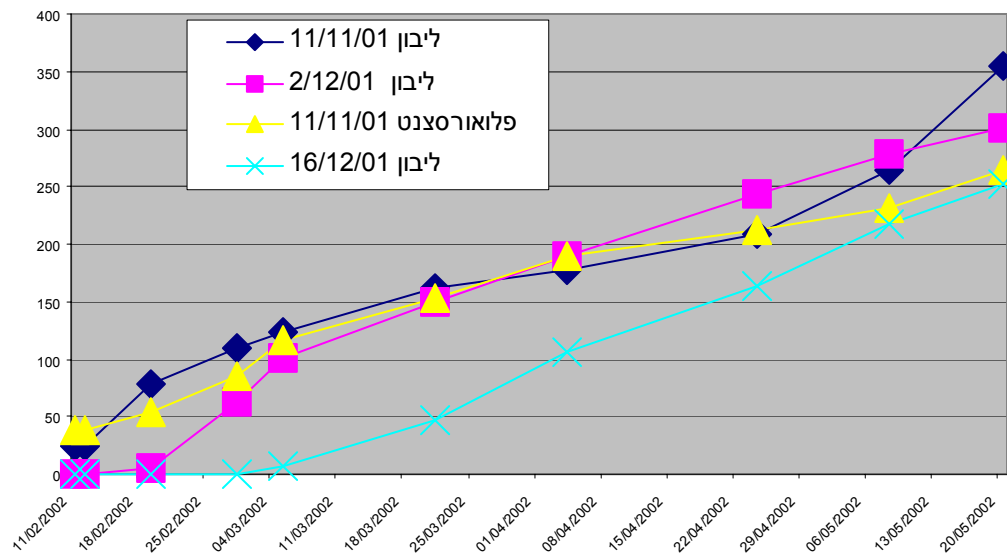
כאשר פתחנו את התאורה ב- 11.11.01 (22 ימים משתילה), תחילת הקטיף הייתה ב- 11.2.01 הן בתאורת ליבון והן בתאורה הפלואורסצנטית. כאשר ההדלקה הייתה ב- 2.12.01 (44 יום משתילה) התחלנו לקטוף ב- 5.3.02 (**טבלה 2**).

מועד פתיחת התאורה השפיע על היבול. איחור בהפעלת התאורה לאמצע דצמבר דחה את הקטיף, ובכך קיצר את עונת הקטיף. התאורה הפלואורסצנטית גרמה לזירוז הפריחה, וגם בחלקה זו היבול הסופי היה נמוך. היבול הטוב ביותר התקבל כאשר הארנו 22 יום משתילה (**איור 1**). הגייברלין גרם במועד הפתיחה הראשון והאחרון לפחיתה ביבול ובמועד השני לעליה ביבול

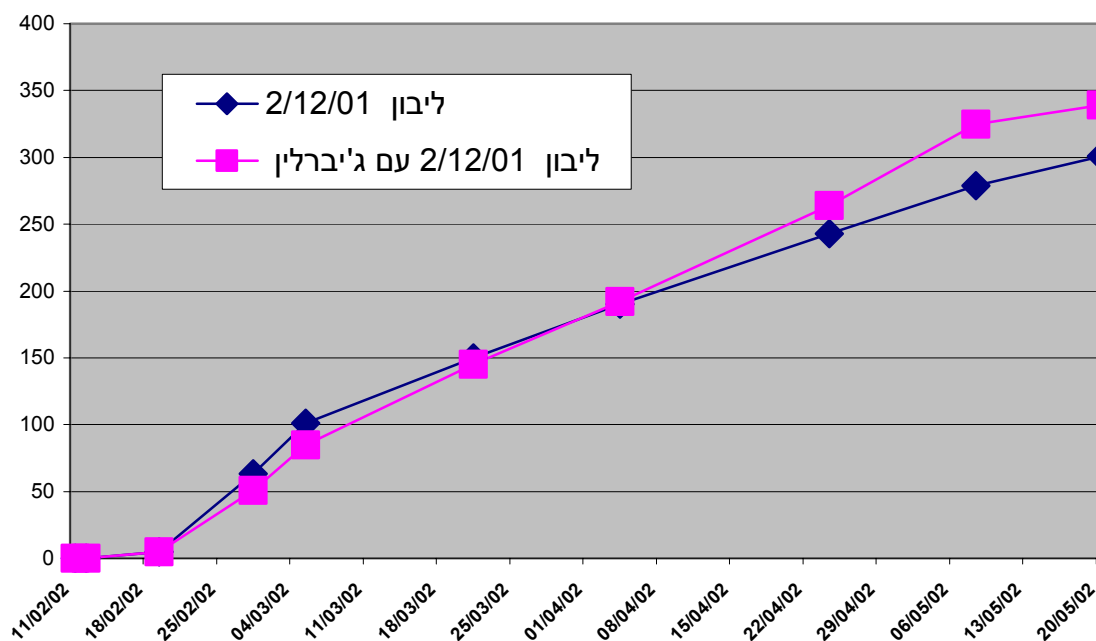
(**איור 2, טבלה 1**). השפעת הגייברלין על ההתארכות הייתה קטנה מאוד. משקל הגבעולים היה כ- 20 גרם, והוא הושפע ממועד הפריחה והקטיף.

הגבעולים שצמחו בתוך החורף ונקטפו באביב היו כבדים. גבעולים שנקטפו בתחילת החורף או בתחילת הקיץ, הייתה איכותם פחותה יותר ומשקל הגבעולים נמוך יותר.

איור 1: השפעת מועד ההארה ותאורה פלואורסצנטית על יבול מצטבר של אכילאה פרקר

איור 2: השפעת טיפולי ג'יברלין על היבול המצטבר של אכילאה פרקר

סיכום

מועד הפעלת התאורה קבע את מועד הפריחה, (חשוב להדגיש, בתנאי שהטמפ' בזמן ההארה מתאימה). ככל שאיחרנו עם מתן האור התפתחו עוד עיניים בבסיס הצמח והיה איחור בקטיף. בעניין זה נדגיש, כי קיימת סכנה שהתפתחות וגטיבית מסיבית עלולה להוות חסם בפני האור כך לא יתרחש גירוי לפריחה.

הג'יברלין תרם מעט בגירוי לפריחה ולהתארכות אולם במועד מוקדם של הארה ועל רקע של טמפ' גבוהות יחסית (אוקטובר) נראה כי הוא מיותר ואף גורם לפחיתת ביבול ובהתארכות (אולי מעודף גירוי). התאורה הפלואורסצנטית לא אכזבה גם הפעם. הצמחים פרחו ולבלבו לפחות כמו בליבון מאותו מועד, ועתה לפנינו עבודה לבדוק את כמות האור הפלואורסצנטי הדרוש ע"מ לקבל גירוי לפריחה.

אכילאה
פרקר

אכילאה פרקר
ניסויי נמטודות
29/04/2003